

Uusi alku 5

Ihmetekoja ja saarnaa Kapernaumissa

Mark 1:29-38

Savonlinnan Tuomiokirkko, 10.2.2010

Jeesus parantaa Simonin anopin

Edellä olemme kuulleet, kuinka Jeesus kutsui ensimmäiset opetuslapsensa, Simonin, Andreaan, Jaakobin ja Johanneksen. Heidän kanssaan hän vaelsi Kapernaumiin ja meni synagoogaan, jumalanpalvelukseen. Siellä tapahtui suuria, mutta silti ”kirkon” jälkeen seurasi ihan tavallista: mentiin käymään Simonin ja Andreaan kotona.

Ja tultuaan ulos synagoogasta he menivät kohta Simonin ja Andreaan taloon Jaakobin ja Johanneksen kanssa. Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he puhuivat hänestä Jeesukselle. Ja hän meni hänen luoksensa ja nosti hänet ylös, tarttuen hänen käteensä; ja kuume lähti hänestä, ja hän palveli heitä (Mark 1:29-31)

Tässä kertomuksessa on korutonta yksinkertaisuutta. Jotenkin tulee mieleen, että evankeliumin kirjoittanut Markus olisi hyvin voinut kuulla sen Simon Pietarilta itseltään; jos hän siis tosiaan oli Pietarin tulkki, kuten perimätieto väittää.

Asuiko Simon anoppinsa talossa? Vai oliko anoppi otettu heille asumaan naimakaupan myötä, kun vanhus ei enää yksin pärjännyt. Jälkimmäinen vaihtoehto tuntuisi sikäli oikealta, että miksi Simonin Andreas -velikin olisi otettu Simonin anopin taloon asumaan. Luontevampi selitys voisi olla, että veljekset Simon ja Andreas asuivat yhdessä isältä perimäänsä taloa. Kun Simon oli mennyt naimisiin, anoppi oli otettu yhteistalouteen tyttärensä mukana.

Mutta toisaalta Johanneksen evankeliumi kertoo, että Simon ja Andreas olivat kotoisin toisesta Gennesaretin järven rantakaupungista, Betsaidasta (Joh 1:44). Näin siis olisikin niin, että Pietari oli kuin olikin naimisiin mentyään muuttanut kotivävyksi vaimonsa äidin taloon. Ja hän oli ottanut kotoa Betsaidasta veljensäkin mukaan heille asumaan.

Kai tämä kertoo siitä, että ainakaan varakkaita ei oltu. Elämä ei ollut hääppöistä muutenkaan. Anoppi-parka makasi kovassa kuumeessa.

”Kohta he puhuivat hänestä Jeesukselle”. Tässä on taas tuo Markukselle tyypillinen sana ”eythys”, eli ”heti”. Heti sisään päästyä talon väki kääntyi Jeesuksen puoleen. He olivat synagoogassa nähneet, millainen voima Jeesuksen sanoissa oli ja siksi he uskoivat ja toivoivat, että Jeesus voisi auttaa anoppia.

Tällä kertaa Jeesuksen ei tarvinnut edes puhua. Hän vain meni luokse ja tarttui käteen. Kuume lähti ja mummeli nousi vuoteeltaan.

Tästä tulee mieleen Psalmi 41

Kaikki minun vihamieheni minusta keskenään kuiskuttelevat ja hankitsevat minulle paha: "Jokin parantumaton paha on häneen tarttunut, ja siitä, missä hän makaa, hän ei enää nouse". Ystävänikin, johon minä luotin, joka minun leipääni söi, nostaa kantapäätänsä minua vastaan. Mutta sinä, Herra, armahda minua ja auta minut ylös, pystyyn, niin minä sen heille maksan.(Ps 41:8-11)

En tiedä, oliko Simonin anopilla tuollaisia tunteja ilkeitä kuiskuttelevista naapureista. Joka tapauksessa hän parani heti paikalla ja kuume kaikkosi.

Yleensä ihminen on ankaran kuumeen jäljiltä heikko. Mutta tämä Jeesuksen ylös nostama mummeli alkoi heti virkeänä häärätä, laittamaan kirkkokahvetta vävyllle ja hänen uusille ystävilleen, joista yksi vaikutti olevan kaikkea muuta kuin tavallinen mies.

Tai ei ihan. Tuohon aikaan ei Galileassa kahvia tunnettu.

Jeesus parantaa sairaita Simonin oven edustalla

Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairaat ja riivatut, ja koko kaupunki oli koolla oven edessä. Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajia hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet. (Mark 1:32-34)

Tässä Markus kertoo lyhyen ja summittaisen katsauksen Jeesuksen parantamistoiminnasta. Vastaavia hänellä on muuallakin teoksessaan (ks. 3:7-12; 6:53-56). Niissä ei ole yksityiskohtia vaan ne ovat yleistäviä, kuin kertausta perimätiedoista, joiden mukaan Jeesus paransi paljon sairaita.

Jotain tästäkin katsauksesta saa silti irti. Ainakin sen, että sana Jeesuksesta oli levinnyt tosi nopeasti. Vasta päivällä hänestä oli kuultu ja jo illalla koko kaupunki oli koolla hänen luonaan. Oli siis kyse valtavasta sensaatiosta.

Sairaita alettiin kuitenkin kantaa Jeesuksen luo vasta, kun aurinko oli laskenut. Tämä johtui siitä, että oli sapatti, eikä sapattina saanut juutalaisen laintulkinnan mukaan tehdä mitään työtä, ei edes kantaa paareja. Mutta kun aurinko oli laskenut, oli sapatti ohi ja tautisia saatettiin roudata Jeesuksen luo.

Heitä tuotiin niin paljon, että ”koko kaupunki oli koolla oven edessä”. On siinä riittänyt Simonin anopilla päivittelemistä seuraavana päivänä naapurin naisten kanssa! Olisi ollut hauska kuulla, että mäkättikö hän yhtään siitä, että miten outo vävy hänellä on, kun sen vieraat pistävät kaiken sillä tavalla sekaisin. Vai oliko hän ylpeä tyttärensä miehestä ja siitä, että tämän mestari oli parantanut hänetkin.

Jotenkin uskoisin, että Simonin anopilla oli niin rauhallinen ja autuas olo Jeesuksen kohtaamisen jäljiltä, että hän ei mäkättänyt eikä päivitellyt eikä ollut edes turhanpäiväisen ylpeä. Mutta se on vain arvailua, eikä oikeastaan kuulu Markuksen evankeliumiin millään lailla.

Jeesus ja aamurukous

Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän rukoili (Mark 1:35)

Jeesuksella oli näköjään tapana pitää kunnollinen aamurukous, yksin, rauhassa ja muiden häiritsemättä. Tätä en ihmettele yhtään. Itse olen havainnut, että minulle kunnollinen aamurukous, juuri yksinäisyydessä ja rauhassa on tosiaankin elinehto; ainakin sille, että päivästä tulisi mitenkään onnistunut. Minun on rukoiltava, sekä omin sanoin että Isä meidän rukous. Minun on luettava Raamatusta pätkä tai ainakin muisteltava jotain sielua ruokkivaa Raamatun pätkää. Lisäksi olen havainnut, että sitä ei saa tehdä hutiloiden eikä sellaisella mielellä, että se on pakko tai velvollisuus.

Siihen pitää suhtautua kuin ruokaan, hengelliseen aamiaiseen. Kun olen sellaista aika pitkään harrastanut, niin se tosiaan on ilo ja ravinto; ehkä päivän paras hetki; paitsi jos kovasti nukuttaa.

Vielä olen havainnut, että aamurukous on tehtävä ennen kuin aloittaa mitään päivän askareista, edes koiran aamulenkkiä. Tai, no kahvin voi laittaa tippumaan.

Tätä minulle opetti yliopistossa prof. Tuomo Mannermaa. Ei hän yleensä ollut mitenkään pietistinen tai edes silmiinpistävä hurskas, mutta aamuhartaudesta hän puhui vahvoin sanakääntein, jopa niin, että ”aamuvartiosta” piti pitää rautaisin kourin kiinni. Mannermaan mukaan, jos lukee Hesaria aamulla ennen Raamattua, on päivä pitkälti menetetty.

Luther käytti aamurukoukseen aikaa tunnin. Jos oli tiedossa vaikea päivä, kaksi tuntia. Minä selviän, ikävä kyllä, paljon vähemmällä.

Markuksen evankeliumi kertoo muuallakin siitä, että Jeesus vetäytyi autioon paikkaan rukoilemaan (ks. Mark 6:32, 46).

Jeesus yrittää salaa häipyä

Tässä yhteydessä rukous ei ollut ainoa syy aikaiseen lähtöön. Jeesus ei halunnut olla enää toista päivää Kapernaumissa. Hänellä oli kiire muualle.

Hän tiesi, että jos hän olisi lähtenyt kaupungin väen jo herättyä, siitä seuraisi kauhea kalabaliikki, eikä häntä laskettaisi rauhassa lähtemään. Kapernaumilaiset halusivat pitää ihmeperantajan luonaan. Kapernaumin Sosteriin kuuluva rahasumma pieneisi merkittävästi, jos Jeesus jäisi.

Ja kalabaliikkihan siitä seurasi, kaikesta huolimatta. Simon ja väkijoukko olivat sittenkin huomanneet Jeesuksen lähdön ja suorastan ajoivat Vapahtajaa takaa:

Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät hänen jälkeensä;
ja löydettyään hänet he sanoivat hänelle: "Kaikki etsivät sinua". (Mark 1:36-37)

Eli siis: Mihin sinä lähdit? Älä mene, vielä on paljon parannettavia!

Ja hän sanoi heille: "Menkäämme muualle, läheisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten minä olen tullut". (Mark 1:38)

Jeesus vetäytyi pois siksi, että kansa etsi hänestä vain ihmetekoja (ruokkimisihmeet, parantamiset) mutta hän oli tullut tuomaan kansalle muutakin kuin ihmeitä; nimittäin pelastuksen opettamansa Jumalan sanan ja uskon kautta. Johanneksen evankeliumissa on tätä kuvaava kohta.

Kun nyt Jeesus huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi hän taas pois vuorelle, hän yksinänsä. - -

Kun siis kansa näki, ettei Jeesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta.

Ja kun he löysivät hänet järven toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: "Rabbi, milloin tulit tänne?" Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette minua sen tähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sen tähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi. Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään ja jonka Ihmisen Poika on teille antava; sillä häneen on Isä, Jumala itse, sinettinsä painanut." Niin he sanoivat

hänelle: "Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?"
 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt". (Joh 6:15; 24-29)

Jeesuksen ajatus oli siis se, että vaikka hän teki ihmeitä, silti paljon tärkeämpää oli se, että ihmiset saisivat hänen puheestaan uskon häneen ja sitä kautta iankaikkisen elämän. Siksi hänen oli lähdettävä muihinkin kaupunkeihin, saarnaamaan.

"Sillä sitä varten minä olen tullut." Isä oli lähettänyt hänet, Sanansa, maailmaan, jotta ihmiset häntä kuulemalla saisivat elämän. Niin kuin hän itse sanoi: "Ei ihminen elä yksin leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee."

Saarnaamisen ylistys

En malta olla ottamatta esiin sitä jo aiemmin käsittelemääni asiaa, että Jeesus puhui ihmisille. Hän opetti. Hän saarnasi. En lainkaan ymmärrä sitä nykykirkossa yleistä slogania, että papin tärkein työväline on korvat eikä suu. Että kuunteleminen ja vierellä kulkeminen olisivat tärkeämpiä kuin oikeat sanat. Jeesukselle suu oli selvästi korvia tärkeämpi pelastuksen tuojan työväline.

Kuka meille sitten puhuu Jumalan sanoja, elleivät papit? Onko Suomessa muka nykyisin liian paljon hyviä saarnoja, liian paljon Raamatun opetusta, liian paljon ihmisten opettamista uskomaan? – Ei ainakaan, jos kysyisimme Kapernaumista aamuyöstä karkuun lähteneeltä Jeesukselta! Hän lähti karkuun, jotta voisi vapaammin saarnata.

Hieman samoin teki Paavo Ruotsalainen, joka Viimeiset kiusaukset oopperan mukaan vei salaa perheen viimeisen leivän, jotta olisi voinut lähteä saarnaamaan ihmisille Kristuksesta. Mutta tätä ei nykyinen kulttuurikörttien ja muiden nykykirkkoa johtavien älymystö tunnu ymmärtävän, vaan piipittää sitä, miten papin tärkein työväline on korvat eikä suu.

Raamattu on toista mieltä.

Papin suun tulee jakaa tietoa, hänen huuliltaan odotetaan opetusta. Hän on Herran Sebaotin sanansaattaja. (Malakia 2:7)

Edellinen lainaus tosin viittaa Vanhan testamentin leeviläiseen pappeuteen, mutta on vailla suurta muutosta sovellettavissa Kristuksen apostoleihin ja heidän seuraajiinsa, kristittyihin pappeihin. Niin kuin kirkkomme keskeinen tunnustuskirja, Augsburgin tunnustus, asian sanoo:

Jotta saisimme tämän uskon, on asetettu evankeliumin opettamisen ja sakramenttien jakamisen virka. Sanaa ja sakramenteja välineinä käyttäen lahjoitetaan Pyhä Henki, joka niissä, jotka kuulevat evankeliumin, vaikuttaa uskon missä ja milloin Jumala hyväksi näkee. Toisin sanoen Jumala vanhurskauttaa Kristuksen tähden eikä meidän ansiomme tähden ne, jotka uskovat, että heidän Kristuksen tähden otetaan armoon, jotta me uskon kautta ([Gal. 3:14](#)) saisimme luvattun Hengen (Gal. 3).

Tätä on saarnaaminen. Se ei ole joutavanpäiväistä lätinää omista kokemuksista tai elämän kysymyksistä, vaan Kristuksen maailmaan tuoman evankeliumin kuuluttamista uusille sukupolville ja uusille kansoille ja ihmisryhmille.

Jeesus piti sitä niin tärkeänä, että edes parantamishmeemet eivät saaneet sitä estää tai rajoittaa saarnan leviämistä uusille seuduille.